

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2021 m. rugpjūčio 12 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Virgilijaus Grabinsko (kolegijos pirmininkas), Gedimino Sagačio ir Donato Šerno,

susipažinusi su 2021 m. rugpjūčio 6 d. paduotu **ieškovės J. G.** kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. gegužės 6 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Ieškovė J. G. padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. gegužės 6 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovės J. G. ieškinį atsakovams R. G., bankrutavusiai Pajūrio kredito unijai, atstovaujamai nemokumo administratorės S. V., Lietuvos centrinei kredito unijai dėl sandorių pripažinimo negaliojančiais, trečiasis asmuo Klaipėdos 7-ojo notarų biuro notarė Virgilija Joana Martinauskienė. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir [CPK](#)) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK](#) 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kasaciniame skunde teigiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė teisės normas, reglamentuojančias sandorio, sudaryto per atstovą dėl apgaulės, pripažinimą negaliojančiu (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – ir [CK](#)) 1.19 straipsnio 1 dalis, 5 dalis, 2.133 straipsnio 4 dalis), nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos. Kasacinis teismas yra nustatęs, kad jeigu ginčijamas dėl apgaulės per atstovą sudaryto sandorio galiojimas, pagal [CK 2.133 straipsnio](#) 4 dalį, šio fakto egzistavimas ar neegzistavimas nustatomas atsižvelgiant į atstovo valią. Tuo tarpu šioje byloje teismai visiškai neanalizavo ir nesiaikino ieškovės atstovės – atsakovės valios ir veiksmų, nevertino atsakovės valios įtakos sandorio sudarymui. Teismai nevertino fakto, jog panaudota atsakovės apgaulė buvo ne tik prieš paskolą išdavusią instituciją, bet ir prieš pačią ieškovę, kadangi ieškovei pagal ginčijamą sutartį teko didesnė prievolė nei iš tiesų ji ketino prisimti. Teismai neatsižvelgė į baudžiamojoje byloje nustatytą faktą, jog paskola pagal ginčo sutartį buvo išduota ir dėl pačios atsakovės bankrutavusios Pajūrio kredito unijos atsakingų darbuotojų nusikalstamų veiksmų. Teismai nepagrįstai atsisakė laikyti baudžiamojoje byloje nustatytus prejudicinius faktus, kuriais buvo grindžiama ieškovės atstovės padaryta apgaulė bei tikroji sandorio šalių valia, tuo pažeidžiant [CPK 182 straipsnio](#) 3 punktą. Teismas faktų, jog paskola buvo paimta tik atsakovės naudai ir tik pačiai atsakovei panaudojus apgaulę, kaip prejudicinių šioje byloje nelaikė, nors pagal kasacinio teismo praktiką teismas, nagrinėdamas civilinę bylą, neprivalo iš naujo nustatyti teismo nuosprendžiu konstatuotų nusikalstamų veiksmų bei jų civilinių teisinių pasekmių, taip pat to, ar juos padarė asmuo, dėl kurio priimtas teismo nuosprendis. Teismai netinkamai aiškino ir taikė [CK](#) normas, reglamentuojančias apsimestinio sandorio pripažinimą negaliojančiu ([CK 1.87 straipsnis](#)) nepripažindami ginčo sandorio apsimestinio, nors baudžiamojoje byloje buvo tiesiogiai konstatuota, kad atsakovė, imdama paskolą ieškovės vardu, tik imitavo civilinius teisinius santykius, kylančius iš paskolos santykių, tokiu būdu siekdama užvaldyti Pajūrio kredito unijos turtą ir neketindama paskolos grąžinti.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai pažeidė skunde nurodytas proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, ir kad šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti.

Dėl nurodytų priežasčių konstatuotina, kad kasacinis skundas neatitinka [CPK 346 straipsnio](#), 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakyti priimti ([CPK](#) 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Virgilijus Grabinskas
 Gediminas Sagatys
 Donatas Šernas